

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет
«Запорізька політехніка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до проведення практичних занять
з дисципліни
«Основи бухгалтерського обліку»
для студентів спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(Організація торгівлі та комерційна логістика)»
денної та заочної форми навчання

ЧАСТИНА 2

Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «
Основи бухгалтерського обліку» для студентів спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (Організація торгівлі
та комерційна логістика)» денної та заочної форми навчання. Частина
2 Вкл. Л.М. Очеретько – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2026. – 65 с.

Викладачі: Л.М. Очеретько, к.е.н., доцент

Рецензент: М.В. Болдуєв, д.держ.упр.,
професор з Обліку і аудиту

Відповідальний
за випуск: О.Г.Лищенко, к.е.н., доцент

Затверджено
на засіданні кафедри
«Облік та фінанси»
Протокол № 5
від «17»лютого 2026 р.

Схвалено НМК
ФБТЕ
Протокол № 3
від «26» березня 2026 р.

ЗМІСТ

Тема 6. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості.....	62
Тема 7. Облік запасів.....	76
Тема 8. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.....	86
Тема 9. Облік витрат діяльності підприємства.....	90
Тема 10. Облік доходів і фінансових результатів.....	94
Тема 11. Облік необоротних активів.....	97
Тема 12. Облік фінансових інвестицій.....	104
Тема 13. Облік власного капіталу.....	108
Тема 14. Облік зобов'язань.....	112
Тема 15. Фінансова звітність.....	119
Перелік джерел посилання.....	127

Тема 6. ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Питання для обговорення

1. Що таке касовий ліміт?
2. Назвіть основні прибуткові і видаткові документи щодо руху коштів у касі викладіть порядок реєстрації касових документів.
3. Який порядок ведення касової книги?
4. Які дані містить звіт касира?
5. Назвіть операції і кореспондуючі рахунки за дебетом і кредитом рахунка «Готівка».
6. Як проводиться інвентаризація каси?
7. Як відкрити поточний рахунок у банку?
8. Назвіть первинні документи для оформлення операцій за рахунками у банках.
9. У чому полягає зміст і призначення випуски банку з поточного рахунку?
10. Назвіть основні операції за дебетом і кредитом поточних рахунків у національній та іноземній валютах?
11. Як здійснюються безготівкові розрахунки, які є форми їх?
12. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік розрахунків з постачальниками за виданими авансами?
13. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік розрахунків з покупцями, іншими дебіторами ?
14. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами?
15. Хто такі підзвітні особи? Як ведуть розрахунки з ними за виданими авансами?
16. Дайте класифікаційну характеристику розрахункових рахунків.

Тестове завдання

1. Що з наведеного є найбільш ліквідним активом?
 - а) виробничі запаси;
 - б) короткострокові позики;

- в) короткострокові векселі одержані;
- г) довгострокова дебіторська заборгованість.

2. Що з наведеного не відноситься до ліквідних активів?

- а) грошові кошти на розрахунковому рахунку;
- б) еквіваленти грошових коштів;
- в) дебіторська заборгованість за товари;
- г) капітальні інвестиції.

3. Видача готівки з каси підприємства оформлюється:

-) меморіальним ордером;
-) платіжною вимогою;
-) видатковим касовим ордером;
-) розрахунковим чеком.

4. Бухгалтерські записи на рахунку 30 «Готівка» здійснюються на підставі:

-) прибуткових і видаткових касових ордерів;
-) звіту касира, прибуткових та видаткових касових документів;
-) касової книги;
-) книги обліку прийнятих і виданих касиром грошей.

5. Ліміт залишку готівки в касі – це:

-) граничний розмір готівки, що може залишатись в касі на кінець робочого дня;
-) мінімальний розмір готівки в касі, що забезпечує підприємству проведення
-) готівкових розрахунків протягом робочого дня;
-) розмір готівки в касі, що забезпечує погашення короткострокових зобов'язань протягом робочого дня;
-) мінімальний розмір готівки, що може залишатись в касі на кінець робочого дня.

6. У випадку, коли існує впевненість, що підприємство не зможе скористатись грошовими коштами для проведення поточних розрахунків протягом року, такі активи:

-) відображають на позабалансових рахунках;
-) переводять до складу необоротних;
-) відносять на витрати звітного періоду;
-) така операція не призводить до змін у структурі активів балансу підприємства.

7. Облік грошових коштів підприємства у іноземній валюті ведеться:

-) тільки у іноземній валюті;
-) тільки у національній валюті;
-) у національній валюті з одночасним позасистемним обліком у іноземній валюті;
-) у іноземній валюті з одночасним позасистемним обліком у національній валюті.

8. Оберіть серед перерахованих нижче статей балансу монетарну:

-) кредиторська заборгованість за одержаний товар;
-) виробниче обладнання;
-) незавершене виробництво;
-) аванс, одержаний за продукцію.

9. Оберіть серед перерахованих нижче статей балансу немонетарну:

-) грошові кошти в дорозі;
-) дебіторська заборгованість за бартерним контрактом;
-) розрахунки за короткостроковим кредитом в іноземній валюті;
-) розрахунки за нарахованими процентами.

10. Курсові різниці за монетарними статтями відображаються:

-) на дату балансу;
-) на дату сплати;
-) на дату зміни валютного курсу;
-) на дату балансу і на дату сплати.

11. Дохід за продукцію, відвантажену в рахунок одержаного раніше авансу, оцінюється за курсом, який діє:

-) на дату одержання авансу;
-) на дату відвантаження продукції;
-) на дату відвантаження продукції з відображенням курсової різниці;
-) на дату одержання авансу з відображенням курсової різниці.

12. За яким курсом підприємство перерахує вартість товарів, одержаних в погашення виплаченого раніше авансу:

-) на дату балансу;
-) на дату одержання товару;
-) на дату виплати авансу;
-) немає правильної відповіді.

13. Сума немонетарних активів, які оцінюються за історичною собівартістю, відображаються за валютним курсом:

-) за середньозваженим валютним курсом;
-) на дату складання звітності;
-) на дату зміни курсу;
-) на дату здійснення операції.

14. На рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» ведеться облік:

- а) дебіторської заборгованості за товари;
- б) кредиторської заборгованості за товари;
- в) виданих авансів за товари;
- г) одержаних авансів за товари

15. Безнадійна дебіторська заборгованість – це:

- а) поточна заборгованість, не погашена дебітором протягом року;
- б) довгострокова дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником;
- в) поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позовної давності;

г) сума дебіторської заборгованості, на яку створено резерв сумнівних боргів.

16. Чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості – це:

а) сума поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги з вирахуванням резерву сумнівних боргів;

б) різниця між дебіторською заборгованістю за товари, роботи, послуги та іншою дебіторською заборгованістю;

в) різниця між дебіторською заборгованістю за товари, роботи, послуги та дебіторською заборгованістю за виданими авансами;

г) різниця між дебіторською заборгованістю за товари, роботи, послуги та безнадійною дебіторською заборгованістю.

17. За якою вартістю поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги включається до балансу?

а) за первісною вартістю;

б) за справедливою вартістю;

в) за чистою реалізаційною вартістю;

г) за собівартістю.

18. Розмір доходу за відсотковим векселем, одержаним на три місяці на суму 10 тис. грн. із річною ставкою 7% становить:

а) 175 грн.;

б) 2100 грн.;

в) 700 грн.;

г) 233 грн.

19. 10 березня підприємство придбало іноземну валюту \$5000 за ринковим курсом 10,1 грн./дол. Зміна курсу НБУ \$1 до 10,12 грн./дол. на дату складання звітності призведе:

а) тільки до визнання доходу від операційної діяльності;

б) до зменшення суми на валютному рахунку та визнання доходу від фінансової діяльності;

в) тільки до визнання доходу від фінансової діяльності;

г) до збільшення суми на валютному рахунку та визнання доходу від операційної діяльності.

20. Рахунок 38 «Резерв сумнівних боргів»:

- а) є активним і відображається в активі балансу;
- б) є пасивним і відображається в пасиві балансу;
- в) є активним і відображається в пасиві балансу;
- г) є пасивним і відображається в активі балансу.

21. Створення резерву сумнівних боргів в бухгалтерському обліку відображається записом:

- а) Дт 38 «Резерв сумнівних боргів»
Кт 361 «Розрахунки з покупцями та замовниками»
- б) Дт 944 «Сумнівні та безнадійні борги»
Кт 38 «Резерв сумнівних боргів»
- в) Дт 361 «Розрахунки з покупцями та замовниками»
Кт 38 «Резерв сумнівних боргів»
- г) Дт 38 «Резерв сумнівних боргів»
Кт 37 «Розрахунки з різними дебіторами»

22. Внаслідок виникнення заборгованості за виданими авансами зміни відбуваються:

- а) тільки у активі балансу;
- б) тільки у пасиві балансу;
- в) збільшується сума активу та пасиву;
- г) зменшується сума активу та пасиву.

23. Рахунок 372 «Розрахунки з підзвітними особами» є:

- а) активним;
- б) пасивним;
- в) активно-пасивним;
- г) позабалансовим.

24. Що з наведеного не використовується при визначенні величини резерву сумнівних боргів відповідно до П(С)БО 10?

- а) платоспроможність окремих дебіторів;
- б) класифікація дебіторської заборгованості за строками її непогашення;
- в) питома вага безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції;

г) співвідношення безнадійної до погашеної дебіторської заборгованості за попередні періоди.

25. Як в обліку відображається списання безнадійної заборгованості за виданими авансами на суму, що не перевищує сальдо за рахунком 38 «Резерв сумнівних боргів»?

- а) Дт 38 «Резерв сумнівних боргів»
Кт 371 «Розрахунки за виданими авансами»;
- б) Дт 944 «Сумнівні та безнадійні борги»
Кт 38 «Резерв сумнівних боргів»;
- в) Дт 944 «Сумнівні та безнадійні борги»
Кт 371 «Розрахунки за виданими авансами»;
- г) Дт 071 «Списана дебіторська заборгованість».

26. Яким бухгалтерським записом оформляється видача з каси готівки підзвітній особі для придбання запасних частин?

- а) Дт 207 «Запасні частини»
Кт 301 «Каса в національній валюті»;
- б) Дт 301 «Каса в національній валюті»
Кт 372 «Розрахунки з підзвітними особами»;
- в) Дт 372 «Розрахунки з підзвітними особами»
Кт 301 «Каса в національній валюті»;
- г) Дт 207 «Запасні частини»
Кт 372 «Розрахунки з підзвітними особами».

27. Яким бухгалтерським записом відображається одержання авансу за готову продукцію від покупця?

- а) Дт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»
Кт 681 «Розрахунки за авансами одержаними»;
- б) Дт 681 «Розрахунки за авансами одержаними»
Кт 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»;
- в) Дт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»
Кт 26 «Готова продукція»;
- г) Дт 681 «Розрахунки за авансами одержаними»
Кт 26 «Готова продукція».

Навчальні завдання

Завдання 6.1

Скласти звіт касира за 10.10.20_р., якщо залишок на 10.10.20_р. складає 850 грн., ліміт каси – 1000 грн.

Таблиця 6.1 – Перелік касових операцій за 10.10.200_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Отримано за чеком з поточного рахунку для виплати заробітної плати	26000,00
2	Видана заробітна плата	2600,00
3	Отримано від Петрова П.П. залишок за підзвітом	200,00
4	Видано Полевому О.О. депоновану заробітну плату	800,00
5	Отримано від Сніжко М.Г. в погашення заборгованості за нестачу матеріалів	1450,00

Завдання 6.2

Скласти звіт касира та відповідні облікові регістри за наведеними нижче операціями. Залишок на 10.10.20_р. складає 2000 грн., ліміт каси – 2000 грн.

Таблиця 6.2 – Перелік касових операцій за жовтень 20_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	10.10.Отримано з поточного рахунку на виплату заробітної плати і на відрядження	51000,00
2	10.10. Видана з каси заробітна плата	50000,00
3	10.10. Видано Павленко І.І. на господарські потреби	1000,00
4	10.10. Отримано до каси статутний внесок від Герасименко В.В.	10000,00
5	15.10. Отримана до каси торговельна виручка	2000,00
6	25.10. Отримано з поточного рахунку на господарські потреби	2000,00

7	25.10. Видано Симоненко І.І. на господарські потреби	2000,00
8	25.10. Отримано до каси від Павленко І.І. залишок за підзвітом	300,00

Завдання 6.3

Опрацювати виписку з поточного рахунку за 10.11. 20_ р., вказати первинні документи. Залишок на розрахунковому рахунку на початок 10.11.20_ р. складає 10000 грн.

Таблиця 6.3 – Перелік операцій за 10.11. 20_ р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Зарахована торговельна виручка	6000,00
2	Оплачені рахунки постачальників за отримані матеріали	4000,00
3	Перерахований єдиний соціальний внесок	800,00
4	Внесено готівку на розрахунковий рахунок	1000,00
5	Зарахована на розрахунковий рахунок короткострокова позика	2000,00

Завдання 6.4

Опрацювати виписку з поточного рахунку за вересень 20_ р., вказати первинні документи. Залишок на розрахунковому рахунку на початок місяця 20_ р. складає 300000 грн.

Таблиця 6.4 – Перелік операцій за вересень 20_ р.

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	02.09.	Зараховано на розрахунковий рахунок від покупців за відвантажену продукцію	30000,00
2	02.09.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальнику за отримані запасні частини	6000,00
3	02.09.	Перераховано з розрахункового рахунку	4500,00

		податок на прибуток	
4	10.09.	Перераховано з розрахункового рахунку податок на додану вартість	2000,00
5	10.09.	Отримано з розрахункового рахунку на виплату заробітної плати і господарські потреби	20000,00

Продовження таблиці 6.4

6	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку єдиний соціальний внесок	7400,00
7	17.09.	Здано залишок невитраченого авансу за підзвітом на розрахунковий рахунок	1000,00
8	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальнику за отримані матеріали	2220,00
9	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку банку за отриманий раніше короткостроковий кредит банку в національній валюті	2270,00
10	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальнику за отримані раніше запасні частини	2380,00
11	17.09.	Знято з розрахункового рахунку за касове обслуговування	450,00
12	25.09.	Перераховано з розрахункового рахунку податок з доходів фізичних осіб	5700,00
13	25.09.	Зараховано на розрахунковий рахунок від покупців за відвантажену продукцію	50000,00
14	28.09.	Нараховані відсотки (%) на залишок коштів на розрахунковому рахунку	1200,00
15	28.09.	Знято з розрахункового рахунку за банківське обслуговування	900,00

Завдання 6.5

Записати бухгалтерські проводки у відповідних облікових реєстрах і Головній книжці. Визначити первинні документи, на підставі яких було зроблено відповідний запис.

Розшифровка залишків на аналітичних рахунках на 1.10.20_р. підприємства «Прогрес»: кредиторська заборгованість перед

підприємством «Техніка» за отримані запасні частини – 60000 грн.; дебіторська заборгованість підприємства «Сервіс» за невідвантажене обладнання – 40000 грн.

Таблиця 6.5 – Перелік господарських операцій за жовтень 20_р.

№ п/п	Дата	Зміст операції	Сума, грн.
1	2.10.	Перераховано з розрахункового рахунку підприємству «Техніка» за запасні частини	60000,00
2	6.10.	Оприбутковано на склад від підприємства «Сервіс» обладнання	40000,00
3	10.10.	Перераховано з розрахункового рахунку підприємству «Фортуна» запасні частини, у т.ч. ПДВ	64000,00
4	15.10.	Оприбутковані на склад від підприємства «Фортуна» запасні частини, у т.ч. ПДВ	64000,00
5	18.10.	Оприбутковано на склад від «Нафтобази» паливо на суму, у т.ч. ПДВ	36000,00
6	20.10.	Перераховано «Нафтобазі» за паливо, у т.ч. ПДВ	36000,00
7	29.10.	Акцептовано рахунок від підприємства «Сигнал» за охорону складських приміщень, у т.ч. ПДВ	12000,00

Завдання 6.6

Записати бухгалтерські проводки у відповідних облікових регістрах і Головній книжці. Визначити первинні документи, на підставі яких було зроблено відповідний запис в облікових регістрах.

Розшифровка залишків на аналітичних рахунках на 01.10.20_р. на підприємстві «Фортуна»: кредиторська заборгованість перед підприємством «Іскра» за отримані матеріали – 36000 грн.; кредиторська заборгованість перед підприємством «Сервіс» за отримані МШП – 12000 грн.

Таблиця 6.6 – Перелік господарських операцій за жовтень 20_р. підприємства «Фортуна»

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	01.10.	Перераховано з розрахункового рахунку підприємству «Сервіс» за отримані МШП, у т.ч. ПДВ	12000,00
2	03.10.	Перераховано з розрахункового рахунку заводу «Іскра» за матеріали, у т.ч. ПДВ	72000,00
3	12.10	Оприбутковані на склад від заводу «Іскра» матеріали, у т.ч. ПДВ	36000,00
4	18.10.	Акцептовано рахунок від підприємства «Сигнал» за охорону складських приміщень	15000,00
5	20.10.	Перераховано з розрахункового рахунку підприємству «Південсервіс» за комп'ютер, у т.ч. ПДВ	12000,00
6	22.10.	Оприбутковано на склад від підприємства «Південсервіс» комп'ютер, у т.ч. ПДВ	24000,00
7	25.10.	Перераховано з розрахункового рахунку магазину «Дипломат» за канцтовари, у т.ч. ПДВ	12000,00
8	27.10.	Оприбутковані від магазину «Дипломат» канцтовари, у т.ч. ПДВ	12000,00

Завдання 6.7

Записати бухгалтерські проводки у відповідних облікових регістрах.

Таблиця 6.7 – Перелік операцій

Прізвище підзвітної особи	Дата	Зміст операції	Сума, грн.
Івахненко І.І (роб. заводуупр)	05.10.	Видано на відрядження	8000,00
	11.10.	Складено авансовий звіт за відрядженням:	
	з 6 по 9 жовтня	Витрати: придбані квитки в обидва кінці	1800,00
		виграти для наймання житла	2000,00
	Добові		?
Сімоненко С.С.	02.10.	Утримано із заробітної плати залишок за підзвітом	2000,00
	3.10.	Видано з каси на поточні потреби	4060,00
	4.10.	Оприбутковано на склад запасні частини, придбані Сімоненко С.С. у т.ч. ПДВ	4020,00
Герасимов П.В.	03.10.	Видано з каси під звіт.	1200,00
	04.10.	Оприбутковано паливо на склад придбане Герасимовим П.В. у т.ч. ПДВ	900,00
	04.10.	Здано в касу залишок за підзвітом	?

Прізвище підзвітної особи	Дата	Зміст операції	Сума, грн.
Іванов І.І.	02.10.	Видано під звіт	600,00
	03.10.	Оприбутковано на склад придбані Івановим І.І. матеріали, в т.ч. ПДВ	540,00
	03.10.	Здано в касу залишок невикористаного авансу	?

Продовження таблиці 6.7

Федотов О.П.	28.10.	Видано під звіт	720,00
	29.10.	Оприбутковано на склад МШП, придбані Федотовим О.В., у т.ч. ПДВ	420,00
	29.10.	Здано в касу залишок за підзвітом	?
Кирилов К.С.	02.10.	Видано з каси на відшкодування витрат	1000,00

Розшифровка залишків на аналітичних рахунках за рахунком 372 «Розрахунки з підзвітними особами» на 02.10.20_ р. Сімоненко С.С. – 2000 грн., Кирилов К.С. – невідшкодовані витрати – 3000 грн.

Тема 7. ОБЛІК ЗАПАСІВ

Питання для обговорення

1. Розкрийте поняття запасів види їх оцінки.
2. Назвіть первинні документи для оформлення надходження, реалізації та іншого вибуття запасів.
3. Як ведуть облік запасів на складах і в бухгалтерії?
4. Як здійснюють звірку даних складського і бухгалтерського (синтетичного й аналітичного) обліку запасів?
5. Дайте класифікаційну характеристику рахунків 20 «Виробничі запаси», 712 «Доходи від реалізації інших оборотних активів», які використовують при реалізації запасів.
6. Розкрийте поняття малоцінних і швидкозношуваних предметів, синтетичний і аналітичний облік їх.

Тестове завдання

1. Як обліковуються виробничі запаси в бухгалтерії підприємства?
 - а) у натурально-вартісному виразі;
 - б) у натурально-кількісному виразі;
 - в) у вартісному виразі;
 - г) у натурально-кількісному і вартісному виразі.
2. Оприбутковано виробничі запаси, повернуті з виробництва або виготовлені власними силами:
 - а) Дт 20 – Кт 23;
 - б) Дт 20 – Кт 24;
 - в) Дт 20 – Кт 203;
 - г) Дт 23 – Кт 20.
3. Зменшено суму браку на вартість відходів від бракованої продукції, яку переведено до складу виробничих запасів:
 - а) Дт 20 – Кт 24;
 - б) Дт 20 – Кт 23;

в) Дт 20 – Кт 203;

г) Дт 23 – Кт 20.

4. Оплачено витрати на транспортування виробничих запасів, що надійшли:

а) Дт 20 – Кт 24;

б) Дт 20 – Кт 23;

в) Дт 20 – Кт 31;

г) Дт 23 – Кт 20.

5. Відображено надходження виробничих запасів у рахунок погашення дебіторської заборгованості:

а) Дт 20 – Кт 24;

б) Дт 20 – Кт 37;

в) Дт 20 – Кт 31;

г) Дт 23 – Кт 20.

6. Оприбутковано виробничі запаси, що надійшли від постачальника на суму, що сплачується згідно з договором (без ПДВ):

а) Дт 20 – Кт 31;

б) Дт 20 – Кт 63;

в) Дт 20 – Кт 23;

г) Дт 23 – Кт 20.

7. Оприбутковано безоплатно одержані виробничі запаси:

а) Дт 20 – Кт 31;

б) Дт 20 – Кт 63;

в) Дт 20 – Кт 718;

г) Дт 23 – Кт 20.

8. Відпущено зі складу виробничі запаси для капітального будівництва власними силами:

а) Дт 20 – Кт 31;

б) Дт 15 – Кт 63;

в) Дт 20 – Кт 15;

г) Дт 15 – Кт 20.

9. Відпущено зі складу виробничі запаси для виробництва продукції:

- а) Дт 23 – Кт 31;
- б) Дт 15 – Кт 63;
- в) Дт 23 – Кт 20;
- г) Дт 15 – Кт 20.

10. Переведено до складу товарів для продажу в торговельній мережі виробничі запаси, раніше придбані з метою використання у виробництві:

- а) Дт 20 – Кт 23;
- б) Дт 15 – Кт 63;
- в) Дт 28 – Кт 20;
- г) Дт 20 – Кт 36.

11. Джерелами надходження виробничих запасів є:

- а) придбання;
- б) внески до статутного капіталу, безоплатне одержання;
- в) власне виготовлення, обмін;
- г) усі наведені варіанти правильні.

12. Що з переліченого не належить до виробничих запасів?

- а) сировина і основні матеріали;
- б) паливо;
- в) тара;
- г) запасні частини;
- д) готова продукція?

13. Що з наведеного належить до завдань обліку виробничих запасів:

- а) правильне і своєчасне документальне оформлення операцій з руху матеріальних цінностей та їх відображення в облікових регістрах;
- б) контроль за наявністю та зберіганням матеріалів на складах;
- в) контроль за раціональним використанням матеріалів у виробництві;
- г) своєчасне виявлення запасів, що непотрібні підприємству або не придатні для використання, з метою їх реалізації або списання;
- д) усе вказане у пп. а, б, в, г?

14. Використані у процесі діяльності виробничі запаси списують на витрати виробництва:

- а) одноразово у повній сумі;
- б) рівномірно протягом звітного періоду;
- в) шляхом нарахування амортизації та її розподілу;
- г) усе вказане у пп. а, б, в;
- д) немає правильної відповіді.

15. Чиста вартість реалізації запасів – це:

а) очікувана ціна реалізації запасів в умовах звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення їх виробництва та реалізацію;

б) сума коштів, за якою запаси можна обміняти між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;

в) сума коштів, сплачених підприємством при придбанні запасів;

г) собівартість запасів, що складається із сум, сплачених постачальнику, за вирахуванням непрямих податків.

16. Запаси визнаються активом:

а) якщо вони придатні для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг;

б) якщо їх справедлива вартість може бути достовірно визначена;

в) якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від їх використання та їх вартість може бути достовірно визначена;

г) якщо постачальнику перераховано кошти за одержані запаси.

17. За якою оцінкою відображається вартість запасів на дату балансу:

а) за первісною вартістю;

б) за чистою вартістю реалізації;

в) за залишковою вартістю;

г) за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

18. Використання якого методу не передбачено П(С)БО 9 «Запаси»?

- а) ідентифікованої собівартості;
- б) середньозваженої собівартості;
- в) собівартості перших за часом надходження запасів;
- г) собівартості останніх за часом надходження запасів.

19. До первісної вартості запасів не включаються:

- а) суми транспортно–заготівельних витрат;
- б) суми ввізного мита;
- в) відсотки за користування банківським кредитом, одержаним для придбання запасів;
- г) суми непрямих податків, пов'язаних із придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству.

20. Первісною вартістю запасів, що виготовляються власними силами підприємства, визнається:

- а) ринкова вартість;
- б) справедлива вартість;
- в) чиста реалізаційна вартість;
- г) виробнича собівартість.

21. Первісною вартістю одиниці запасів, придбаних у результаті обміну на подібні запаси, є:

- а) балансова вартість одержаних запасів;
- б) балансова вартість переданих запасів;
- в) справедлива вартість одержаних запасів;
- г) ринкова вартість переданих запасів.

22. Сума, на яку первісна вартість запасів на дату складання балансу перевищує чисту вартість їх реалізації

- а) відноситься на доходи звітного періоду;
- б) списується на витрати звітного періоду;
- в) відображається на позабалансовому рахунку;
- г) зменшує балансову вартість запасів та не призводить до змін у звіті про фінансові результати.

23. Після встановлення осіб, винних у нестачах запасів, належна до відшкодування ними сума відображається:

- а) у складі дебіторської заборгованості;
- в) у складі кредиторської заборгованості;
- г) на позабалансовому рахунку;
- д) у складі витрат звітного періоду.

24. Який з методів оцінки вибуття запасів передбачає найвищий фінансовий результат в умовах інфляції, якщо нормативи витрат не змінились?

- а) середньозваженої собівартості;
- б) собівартості перших за часом надходження запасів;
- в) ціни продажу;
- г) нормативних затрат.

25. Чим відрізняються малоцінні швидкозношувані предмети від виробничих запасів?

- а) вартістю;
- б) вартістю та строком служби;
- в) МШП є засобами праці;
- г) МШП є предметами праці.

26. При оплаті продавцю за одержані раніше матеріали робиться проводка:

- а) Дт 201 «Сировина і матеріали»;
Кт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;
- б) Дт 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
Кт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;
- в) Дт 371 «Розрахунки за виданими авансами»
Кт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;
- г) Дт 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
Кт 201 «Сировина і матеріали».

27. При уцінці сировини роблять проводку:

- а) Дт 946 «Втрати від знецінення запасів»
Кт 201 «Сировина і матеріали»;
- б) Дт 442 «Непокріті збитки»
Кт 201 «Сировина і матеріали»;

- в) Дт 375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків»
Кт 201 «Сировина і матеріали»;
- г) Дт 80 «Матеріальні витрати»
Кт 946 «Втрати від знецінення запасів».

28. Підприємство придбало сировину вартістю 60000 грн. (в т.ч. сума ПДВ, що не відшкодовується підприємству – 10000 грн.). Послуги транспортної організації склали 400 грн. Якою є первісна вартість сировини, якщо для її придбання підприємство скористалось банківським кредитом, відсотки за користуванням котрим становлять 5000 грн:

- а) 65400 грн.;
- б) 50400 грн.;
- в) 60400 грн.;
- г) 55000 грн.

Навчальні завдання

Завдання 7.1

На 31 березня 20_ р. баланс машинобудівного заводу характеризується даними, наведеними в табл. 1.

Дані аналітичного обліку подано в табл. 1.1 – 1.2.

За квітень 20_ р. на машинобудівному заводі було здійснено такі операції (тал. 1.3).

За цими даними:

1. Відкрити синтетичні рахунки на основі початкового балансу.
2. За даними аналітичного обліку відкрити аналітичні рахунки.
3. Скласти кореспонденції рахунків за господарськими операціями.
4. Відобразити суми операцій на рахунках, підрахувати обороти та кінцеві залишки.
5. Скласти оборотні відомості за синтетичними та аналітичними рахунками.
6. Скласти баланс машинобудівного заводу на 30 квітня 20_ р.

Таблиця 7.1 – Баланс машинобудівного заводу на 31 березня 20__ р.

АКТИВ	Сума, грн	ПАСИВ	Сума, грн
Основні засоби:		Статутний капітал	129 900
первісна вартість	100 000		
Матеріали	18 000	Розрахунки	
Незавершене виробництво	2 000	з постачальниками	4 500
Готівка	100	з оплати праці	5 600
Поточний рахунок	19 900		
Баланс:	140 000	Баланс:	140 000

Таблиця 7.2 – Відомість залишків до субрахунку № 201 «Сировина й матеріали» на 31 березня 200_ р.

Назва матеріалу	Одиниця виміру	Кількість, од.	Ціна за одиницю	Сума, грн
Залізо	т	20	250	5 000
Сталь	т	70	100	7 000
Мідь	т	15	400	6 000
Разом:				18 000

Таблиця 7.3 – Відомість залишків до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками» на 31 березня 20__ р.

Постачальник	Сума, грн	
	<i>Д-т</i>	<i>К-т</i>
Металургійний завод		3 100
Завод «Металіст»		1400
Разом:		4 500

Таблиця 7.4 – Операції машинобудівного заводу за квітень 20__ р.

№ за пор.	Назва документа. Зміст господарської операції	Сума, грн	
		Часткова оплата	Загальна оплата
Прибутковий ордер			
1	Надійшло до складу від металургійного заводу сталь – 20 т		2 000
Лімітно-забірна карта			
2	Відпущено у виробництво: залізо – 5 т	1250	
	сталь – 30 т	3 000	4 250
Виписка з поточного рахунку			
3	Перераховано з поточного рахунку в погашення заборгованості:		
	металургійному заводу	3100	
	заводу «Металіст»	1400	4 500
Лімітно-забірна картка			
4	Відпущено у виробництво:		
	залізо – 4 т	1000	
	сталь – 45 т	4 500	
	мідь – 6 т	2 400	7 900
Прибутковий касовий ордер			
5	Отримано до каси на виплату заробітної плати		5600
Видатковий касовий ордер			
6	Видано заробітну плату робітникам і службовцям		5 600

Продовження таблиці 7.4

Прибутковий ордер			
7	Надійшло до складу від заводу «Металіст»		
	залізо – 10 т	2 500	
	сталь – 18т	1800	4 300
Акт приймання-передачі основних засобів			
8	Надійшли до підприємства основні засоби		4 800

Завдання 7.2

Підприємство безкоштовно отримало сировину на суму 3000 грн. Необхідно відобразити операцію в бухгалтерському обліку та вказати на первинні документи, які необхідно оформити для підтвердження бухгалтерських проводок.

Завдання 7.3

Підприємством придбано МШП на суму 4200 грн., у т.ч. ПДВ – 700 грн., які у поточному місяці були передані зі складу на виробництво продукції.

Необхідно відобразити господарські операції у бухгалтерському обліку.

Завдання 7.4

Підприємство А обміняло паливо на запасні частини підприємству Б. Балансова вартість переданого підприємством А палива становить 15000 грн., справедлива – 18600 грн. (в т.ч. ПДВ). Балансова вартість переданих підприємством Б запасних частин становить 17000 грн., справедлива – 21600 грн. (в т.ч. ПДВ). При обміні підприємство А доплатило підприємству Б 3000 грн.

Необхідно:

- відобразити операції обміну виробничими запасами на рахунках бухгалтерського обліку для підприємства А.
- відобразити операції обміну виробничими запасами на рахунках бухгалтерського обліку для підприємства Б.
- Визначити фінансовий результат від проведеного обміну для підприємств А і Б.

Тема 8.

ОБЛІК ПРАЦІ, ЇЇ ОПЛАТИ ТА СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ

Питання для обговорення

1. Що таке фонд оплати праці?
2. Назвіть складові основної заробітної плати.
3. Що таке додаткова заробітна плата? Назвіть її складові.
4. Назвіть форми і системи оплати праці.
5. Як нараховують заробітну плату за всіх систем погодинної форми оплати праці? Відрядної форми?
6. Назвіть документи з обліку кадрів і переміщення їх, з обліку нарахувань і утримань, пов'язаних з оплатою праці.
7. Які зміст і призначення розрахункової відомості, розрахунково-платіжної відомості, розрахункового листка із заробітної плати, особового рахунка?
8. Поясніть порядок розрахунку відпускних і допомоги по тимчасовій непрацездатності.
9. Назвіть види утримань із заробітної плати.
10. Відрахування на соціальні заходи.
11. Дайте класифікаційну характеристику рахунка 66 «Розрахунки з оплати праці».
12. Як ведуть синтетичний і аналітичний облік розрахунків з оплати праці?
13. Які ще розрахунки підприємство веде з працівниками, крім оплати праці?

Тестове завдання

1. Визначити кореспонденцію рахунків при депонуванні заробітної плати:
Дт 661 – Кт 662;
Дт 662 – Кт 661;
Дт 662 – Кт 301;
Дт 301 – Кт 662.

2. Утримання із заробітної плати працівників неповернутих своєчасно підзвітних сум в обліку відображається записом:

Дт661 – Кт372;

Дт372 – Кт661;

Дт372 – Кт301;

Дт375 – Кт661.

3. Утримання суми аліментів відображається кореспонденцію рахунків:

—) Дт661 Кт685;

—) Дт685 Кт661;

—) Дт641 Кт661;

—) Дт651 Кт661.

4. Документом з обліку виходу на роботу і відпрацьованого часу є:

—)Обліковий лист праці та виконаних робіт;

—) Наряд на відрядну роботу;

—) Табель обліку робочого часу;

—)Ваша відповідь.

5. Відображено виплачену премію за виробничі досягнення з каси:

—) Дебет рахунку 949 Кредит рахунку 301;

—) Дебет рахунку 661 Кредит рахунку 301;

—)Дебет рахунку 92 Кредит рахунку 301;

—)Ваша відповідь.

6. Підставою для призначення допомоги з тимчасової непрацездатності є:

—)наказ керівника;

—) висновок комісії із соціального страхування;

—) листок непрацездатності;

—) ваша відповідь.

Навчальні завдання

Завдання 8.1

Користуючись даними таблиці, визначити по кожному працівнику суму нарахованої заробітної плати, утримань із зарплати та суму до видачі.

Таблиця 8.1 – Дані по кожному працівнику

Прізвище та ініціали	Посада	Місячний оклад, грн..	Відпрацьовано днів *
Іванов І.І.	Директор	14000	19
Дроздов О.Б.	Майстер цеху	10000	20
Петров В.В.	Робітник	9000	21
Кульчинська О.В.	Гол. бухгалтер	12000	22

* У місяці 22 робочих дні.

Завдання 8.2

За наведеними даними в таблиці розрахувати суму забезпечення виплат відпусток при нормативі нарахувань – 8,5 % від нарахованої заробітної плати.

Таблиця 8.2 – Категорії працівників

Категорія працівників	Нарахована сума заробітної плати, грн
Адміністративно-управлінський апарат	80000
Маркетинговий відділ	50000
Адміністрація цеху	120000
Робітники зайняті виробництвом продукції	450000
Персонал об'єкта соціально-культурного призначення	10000
Разом	710000

Зробити можливі за наведеними даними бухгалтерські проводки.

Завдання 8.3

До каси отримано платіжну відомість № 24 від 10.11. 20__ р., за якою повинні отримати заробітну плату робітникам:

- Петренко В.Г. – 7700 грн.;
- Федосов П.Т. – 9600 грн.;
- Шевченко І.К. – 6580 грн.;
- Сірий Д.С. – 6570 грн.;
- Чиж Ф.Д. – 7550 грн.

В установленний термін через хворобу Шевченко І.К. заробітну плату не отримав.

Заповнити платіжну відомість, закрити її, здати не отриману заробітну плату на розрахунковий рахунок.

Зробити запис у відповідних облікових регістрах.

Завдання 8.4

Нарахована заробітна плата в січні 20__ р. :

- Іваненко І.І. – 10500 грн.;
- Сидоренко Ф.П. – 9620 грн.;
- Самсонову Л.Г. – 7365 грн.;
- Василенко Г.Ф. – 8290 грн.;
- Фісенко Г.М. – 6900 грн.

Здійснити обов'язкові утримання із нарахованої заробітної плати.

Записати господарські операції по нарахуванню заробітної плати, обов'язкових утриманнях та отриманню заробітної плати з каси на бухгалтерських рахунках.

Зробити запис у відповідних облікових регістрах.

Тема 9. ОБЛІК ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Питання для обговорення

1. За якими ознаками класифікують витрати на виробництво продукції? Поясніть їх практичне значення і необхідність
2. Охарактеризуйте витрати за кожною ознакою класифікації і поясніть, коли і як вони використовуються в бухгалтерському обліку.
3. Назвіть систематичні рахунки для обліку витрат. Поясніть значення дебетового і кредитового оборотів кожного з них.
4. Що таке собівартість продукції та її калькуляція?
5. Назвіть методи обліку витрат на виробництво і поясніть їх вплив на спосіб калькулювання собівартості продукції
6. Дайте визначення поняття і операційна діяльність?
7. Назвіть види витрат операційної діяльності.
8. Дайте класифікаційну характеристику рахунків 92-94. Що означають їх обороти за дебетом і кредитом?
9. Чому рахунки 92-94 не мають сальдо?

Тестове завдання

1. Витрати, пов'язані з реалізацією продукції (пакування, транспортування тощо) називають:
 -) загальногосподарськими;
 -) загальновиробничими;
 -) витратами на збут.
 -) іншими операційними витратами.

2. Списання адміністративних витрат відображається в обліку кореспонденцією рахунків:
 -) Дт23 Кт91;
 -) Дт79 Кт92;
 -) Дт92 Кт91;
 -) Дт24 Кт20.

3. Списання витрат збуту відображається в обліку кореспонденцією рахунків:

- а) Дт23 Кт91;
- б) Дт79 Кт92;
- в) Дт92 Кт91;
- г) Дт79 Кт93.

4. До складу загальновиробничих витрат включаються:

-) витрати на амортизацію виробничого обладнання;
-) витрати на утримання магазину;
-) витрати на послуги зв'язку;
-) витрати на амортизацію приміщення офісу.

5. Витрати на сплату відсотків за кредитами відносяться до складу витрат:

-) фінансових;
-) інших;
-) інших операційних;
-) інвестиційної діяльності.

6. Фінансові витрати списуються в кінці періоду на фінансовий результат:

-) так, крім випадків створення кваліфікаційних активів;
-) ні, вони відносяться на собівартість продукції;
-) ні;
-) так у всіх випадках.

7. Методологічні засади обліку фінансових витрат визначає

-) П(С)БО 16 та П(С)БО 31;
-) П(С)БО 9;
-) П(С)БО 16;
-) П(С)БО 31.

7. Втрати від участі в капіталі внаслідок негативного фінансового результату об'єктів інвестування відображається за:

-) Дт96;

- 二) Кт96;
- 三) Дт79;
- 四) Дт 947.

Навчальні завдання

Завдання 9.1

Підприємство по основному виробництву за звітний місяць мало такі витрати.

Таблиця 9.1 – Витрати основного виробництва

1. Витрачені матеріали	150000	
2. Нарахована заробітна плата	400000	
3. Нарахування на заробітну плату	?	
4. Нарахована орендна плата за поточний місяць	3260000	
5. Нарахована амортизація основних засобів	1500000	
6. Розподілені загальновиробничі витрати	100000	
Разом	?	
Незавершене виробництво, тис. грн.		
Стаття	на початок місяця	на кінець місяця
Матеріали	2000	3000
Напівфабрикати	–	2000
Зарплата	1800	3200
Соціальне	?	?
Разом	?	?

Зробити бухгалтерські проведення, визначити собівартість оприбуткованої готової продукції.

Завдання 9.2

Бухгалтерією підприємства перераховано у листопаді 20_ р. за підписку на весь наступний рік журналу «Податки та бухгалтерський облік» 1200 грн.

Зробити бухгалтерські проведення за листопад та за січень наступного року.

Завдання 9.3

Підприємством за поточний місяць здійснені наступні адміністративні витрати: нарахована заробітна плата – 15 тис. грн., витрачено паперу – 150 грн., списані витрати на зв'язок – 400 грн., нарахована амортизація адміністративної будівлі – 700 грн.

Зробити бухгалтерські проводки.

Завдання 9.4

Підприємство реалізувало готову продукцію на загальну суму 36000 грн. з ПДВ. Собівартість готової продукції – 27000 грн. Адміністративні витрати на реалізовану продукцію – 1000 грн. Витрати на збут готової продукції – 200 грн.

Зробити бухгалтерські проводки.

Тема 10. ОБЛІК ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Питання для обговорення

1. Що називають фінансовим результатом роботи підприємства ?
2. Дайте визначення операційної, інвестиційної, фінансової діяльності.
3. Назвіть доходи і витрати, що формують фінансовий результат?
4. Як виявляють результат від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг) ?
5. Дайте класифікаційну характеристику рахунка 79 «Фінансові результати» .
6. Дайте визначення доходу.

Тестове завдання

1. Доходи від участі в капіталі відносяться:
 -) до доходів інвестиційної діяльності;
 -) до доходів операційної діяльності;
 -) до доходів фінансової діяльності;
 -) до доходів іншої діяльності.

2. Не визнаються доходами:
 -) аванси в рахунок оплати продукції;
 -) роялті;
 -) відсотки за зберігання коштів на поточному рахунку;
 -) отримана наперед орендна плата за користування приміщенням.

3. Методологічні засади відображення в обліку інформації про доходи визначає:
 -) П(С)БО 15;
 -) П(С)БО 13;
 -) П(С)БО 11;
 -) П(С)БО 16.

4. За дебетом рахунка 70 відображається:

-) належна до сплати сума непрямих податків;
-) доходи від лишків активів при інвентаризації;
-) збільшення доходу від реалізації продукції;
-) списання собівартості реалізованої продукції.

5. Чи тотожними є поняття дохід і прибуток:

-) ні;
-) так.
-) так, але лише щодо основної діяльності підприємства;
-) ні, але лише щодо основної діяльності підприємства.

Навчальні завдання

Завдання 10.1

Працівнику підприємства відпущено готову продукцію у рахунок заробітної плати на суму 3600 грн. з ПДВ. Виробнича собівартість відпущеної продукції – 2750 грн.

Зробити бухгалтерські проводки.

Завдання 10.2

Оприбутковано безоплатно отриману готову продукцію на суму 18000 грн.

Зробити бухгалтерські проводки.

Завдання 10.3

Записати бухгалтерські записи у відповідних облікових регістрах і визначити фінансовий результат від реалізації продукції. Визначити первинні документи, на підставі яких було зроблено запис у облікових регістрах.

10.03.20_ р. отримано перед сплату від покупців – 60000 грн.
14.03.20_ р. відвантажено продукцію покупцям на суму 60000 грн.
Собівартість відвантаженої продукції – 40000 грн.

Завдання 10.4

Записати бухгалтерські записи у відповідних облікових регістрах і визначити фінансовий результат від реалізації продукції.

Визначити первинні документи, на підставі яких було зроблено запис у облікових регістрах.

10.03.20_р. отримана часткова передоплата від покупців за відвантажену продукцію – 30000 грн. 14.03.20_р. відвантажено продукцію на суму 60000 грн. Собівартість відвантаженої продукції – 40000 грн.

Завдання 10.5

ТзОВ «Дункас» придбало 48 000 акцій ПАТ «Нова» за ціною 18,60 грн. кожна, що становить 30 % акцій об'єкта інвестування. У поточному році ПАТ «Нова» отримало прибуток в сумі 95 000 грн., і сплатило дивіденди у розмірі 34 000 грн.

Визначити бухгалтерські проведення з обліку доходу від участі в капіталі.

Завдання 10.6

Записати бухгалтерські записи у відповідних облікових регістрах і визначити фінансовий результат від реалізації продукції. Визначити первинні документи, на підставі яких було зроблено запис у облікових регістрах.

10.03.20_р. відвантажено продукції на 60000 гривень. 14.03.20_р. отримано на розрахунковий рахунок від покупців 60000 гривень за відвантажену продукцію.

Собівартість відвантаженої продукції – 40000 грн.

Тема 11. ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Питання для обговорення

1. Назвіть і охарактеризуйте види оцінки основних засобів.
2. Назвіть прибуткові і видаткові документи, які відображають рух основних засобів.
3. Як ведуть аналітичний облік основних засобів?
4. Дайте класифікаційну характеристику рахунків 10 «Основні засоби»; 15 «Капітальні інвестиції і 83 «Амортизація».
5. Як ведуть облік зносу основних засобів?
6. Назвіть способи розрахунку амортизації основних засобів. Охарактеризуйте найбільш використовуваний варіант.
7. Назвіть і охарактеризуйте види ремонтів основних засобів, порядок їх проведення і обліку витрат.
8. Назвіть і охарактеризуйте види оцінки нематеріальних активів.
9. Назвіть прибуткові і видаткові документи, які відображають рух нематеріальних активів.
10. Як ведуть аналітичний облік нематеріальних активів?
11. Дайте класифікаційну характеристику рахунків 12 «Нематеріальні активи»; 15 «Капітальні інвестиції і 83 «Амортизація».
12. Поняття нематеріальних активів. Синтетичний і аналітичний облік наявності, надходження, реалізації, ліквідації їх.

Тестове завдання

1. Об'єкт основних засобів визнається активом:
 - а) якщо використовується більше року;
 - б) якщо використовується у виробничій сфері;
 - в) якщо існує імовірність, що в майбутньому підприємство отримає економічну вигоду від його використання та його вартість може бути достовірно визначена;
 - г) за рішенням директора;
 - д) за рішенням колективу підприємства.

2. Підприємство придбало основні засоби вартістю 36000 грн. з ПДВ. Оплачено: транспортній організації за доставку 720 грн. з ПДВ, спеціалізованій фірмі за установку і монтаж – 360 грн. з ПДВ. Визначити первісну вартість придбаних основних засобів.

- а) 37080;
- б) 30900;
- в) 30600;
- г) 31200;
- д) 32100.

3. Підприємство безоплатно отримало складське приміщення. Справедлива вартість його складає 10000 грн. Який бухгалтерський запис слід зробити

- а) Дт 103 Кт 424;
- б) Дт 103 Кт 631;
- в) Дт 103 Кт 377;
- г) Дт 103 Кт 681;
- д) Дт 103 Кт 742.

4. 01.10.2013 р. підприємство придбало верстат. 01.12.2013 р. цей верстат перебуває ще на складі і чекає монтажу. З якого періоду повинна нараховуватись амортизація цього основного засобу?

- а) з дня поступлення на підприємство;
- б) з дня оплати;
- в) на наступний місяць після введення в експлуатацію;
- г) з початку наступного календарного року;
- д) за рішенням головного інженера підприємства.

5. Підприємство отримало від засновника його внесок до статутного капіталу виробничим обладнанням вартістю 12000 грн. без ПДВ. Його ліквідаційна вартість рівна 0. Строк корисного використання – 5 років. Чому дорівнює вартість, яка амортизується?

- а) 10000;
- б) 12000;
- в) 0;
- г) 8000;
- д) 9000.

6. Підприємство купило верстат вартістю 6000 грн. з ПДВ. Ліквідаційна вартість верстата прийнята 500 грн. Строк корисного використання – 5 років. Чому дорівнює вартість верстата яка амортизується?

- а) 6000;
- б) 5000;
- в) 4500;
- г) 0;
- д) 7200.

7. У якій оцінці нематеріальні активи включаються в валюту балансу?

- а) за залишковою вартістю;
- б) за первісною вартістю;
- в) на суму зносу;
- г) за вартістю можливої реалізації.

8. Яким записом відображається в обліку безоплатно одержані нематеріальні активи?

- а) Дт 10 – Кт 631;
- б) Дт 631 – Кт 424;
- в) Дт 15 – Кт 631;
- г) Дт 125 – Кт 424.

9. На якому рахунку визначається собівартість реалізованих нематеріальних активів?

- а) 972;
- б) 976;
- в) 90;
- г) 10.

10. Яким документом оформлюється ліквідація нематеріальних активів?

- а) актом;
- б) накладною;
- в) рахунком-фактурою;
- г) інвентаризаційним описом.

11. Яким документом оформлюється зарахування нематеріальних активів на баланс підприємства?

- а) актом приймання-передачі;
- б) накладною;
- в) рахунком-фактурою;
- г) актом списання.

12. Як товариства відображають вартість безкоштовно переданих нематеріальних активів?

- а) Дт 901 – Кт 12;
- б) Дт 131 – Кт 12;
- в) Дт 972 – Кт 12;
- г) Дт 976 – Кт 12.

13. Яким записом відображається оприбуткування нематеріальних активів, виявлених при інвентаризації, що раніше не були взяті на баланс?

- а) Дт 10 – Кт 131;
- б) Дт 12 – Кт 719;
- в) Дт 12 – Кт 424;
- г) Дт 10 – Кт 375.

14. Як впливає нарахування амортизації нематеріальних активів на затрати підприємства?

- а) збільшуються;
- б) зменшуються;
- в) залишаються без змін;
- г) збільшуються на 50 % зносу.

15. У якому документі аналітичного обліку відображається інформація про нематеріальні активи?

- а) інвентарній картці;
- б) описі інвентарних карток;
- в) інвентарному списку основних засобів;
- г) інвентарному описі.

Навчальні завдання

Завдання 11.1

Скласти кореспонденції рахунків

1. Проведено передоплату постачальнику за основні засоби і нематеріальні активи.
2. Відображено надходження від постачальника придбаних основних засобів і нематеріальних активів.
3. Списано будівельні матеріали на будівництво складу.
4. Нараховано заробітну плату працівникам, зайнятим на будівництві складу.
5. Введено новозбудований гараж або придбані основні засоби згідно Акту в експлуатацію.
6. Одержані пені, штрафи, неустойки від інших підприємств у вигляді основних засобів.
7. Відображено списання нарахованого зносу при вибутті основних засобів.
8. Поступила на поточний рахунок орендна плата від орендаря.
9. Сплачено суму відшкодування матеріально-відповідального особою.
10. Перераховано суму орендної плати орендодавцю.

Завдання 11.2

Скласти кореспонденції рахунків

1. Повернуто орендодавцю орендований об'єкт.
2. Відображено суму ПДВ від вартості послуг посередників, пов'язаних з укладанням угоди про оренду.
3. Віднесено на фінансові результати доходи від оренди активів.
4. Перераховано суму орендної плати орендодавцю.
5. Введено до складу основних засобів об'єкт, отриманий у фінансову оренду.
6. Погашено заборгованість по фінансовій оренді перед орендодавцем.
7. Оприбутковано виявлені лишки нематеріальних активів.
8. Списано нестачу нематеріальних активів.

9. Сплачено суму відшкодування матеріально-відповідальною особою.

10. Відображено суму транспортних та посередницьких послуг, пов'язаних з придбанням основних засобів.

Завдання 11.3

Підприємство придбало за грошові кошти верстат, який був раніше в експлуатації. Купівельна вартість верстата – 25200 грн., у тому числі ПДВ. Витрати на доставку – 100 грн., у тому числі ПДВ. За даними постачальника, первісна вартість об'єкта – 30000 грн., знос – 5000 грн. Об'єкт зараховано на баланс підприємства.

Скласти бухгалтерські записи за операціями в постачальника та покупця.

Завдання 11.4

Підприємство придбало за грошові кошти об'єкти невиробничих основних засобів. Купівельна вартість об'єктів – 100000 грн., у тому числі ПДВ. Витрати на доставку – 2400 грн., у тому числі ПДВ. Нараховано заробітну плату робітникам за монтажні роботи в сумі 3500 грн. Обчислити суму витрат на соціальні заходи. Об'єкти зараховано на баланс підприємства.

Скласти бухгалтерські записи за операціями, зробити необхідні розрахунки.

Завдання 11.5

Підприємство продало легковий автомобіль. Вартість продажу – 25250 грн., у тому числі – ПДВ, первісна вартість – 25 000 грн., знос – 4500 грн. Скласти бухгалтерські записи за операціями в постачальника та покупця.

Завдання 11.6

На балансі підприємства числиться об'єкт основних засобів. Прийнято рішення про його ліквідацію у зв'язку з моральним зносом. Первісна вартість об'єкта – 10000 грн., знос – 2250 грн. (справжня вартість об'єкта встановлена в розмірі ціни можливої його реалізації – 5000 грн.). Витрати з ліквідації становлять 650 грн., вартість запасів, що отримані від ліквідації, – 200 грн.

Визначити фінансовий результат від ліквідації об'єкта, скласти бухгалтерські записи за операціями.

Завдання 11.7

Підприємство придбало програмне забезпечення для потреб бухгалтерії на суму 3000 грн., у тому числі ПДВ. Строк його корисного використання встановили п'ять років.

Обрати метод нарахування амортизації об'єкта, скласти бухгалтерські записи за операціями.

Завдання 11.8

Підприємство реалізувало об'єкт нематеріальних активів: вартість продажу – 2400 грн., у тому числі ПДВ, первісна вартість – 2000 грн., знос – 500 грн. Скласти бухгалтерські записи за операціями в постачальника та покупця.

Завдання 11.9

Підприємство передало безоплатно іншому підприємству нематеріальний актив. Його первісна вартість – 5000 грн., знос – 2000 грн. Справжня вартість об'єкта встановлена в розмірі залишкової вартості, справедлива вартість за даними експертної оцінки становить 4000 грн. Скласти бухгалтерські записи за операціями.

Завдання 11.10

Визначити типові бухгалтерські записи по рахунку 12 «Нематеріальні активи».

1. Введено в експлуатацію придбаний (виготовлений) об'єкт.
2. Отримано об'єкт у погашення заборгованості з фінансової оренди за раніше отриманим векселем.
3. Отримано об'єкт, попередньо оплачений замовнику.
4. Отримано об'єкт через підзвітну особу.
5. Проведено дооцінку.
6. Списано знос у зв'язку з вибуттям об'єкта.
7. Передано об'єкт у фінансову оренду.
8. Передано об'єкт у спільну діяльність.
9. Уцінка об'єкта.
10. Відображено собівартість реалізованих об'єктів.

Тема 12. ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Питання для обговорення

1. Дайте визначення поняття «інвестиція», назвіть інвестиції за їх видами.
2. Назвіть види фінансових інвестицій.
3. Охарактеризуйте довгострокові і поточні фінансові інвестиції.
4. Охарактеризуйте рахунки для фінансових і капітальних інвестицій. (14, 15, 35)

Тестове завдання

1. До фінансових інвестицій, що надають право власності, належать:
 - а) облігації до отримання;
 - б) довгострокові векселі;
 - в) внески до статутного капіталу;
 - г) облігації до сплати.

2. За якою оцінкою в момент придбання обліковуються поточні фінансові інвестиції?
 - а) справедливою вартістю;
 - б) собівартістю;
 - в) амортизованою собівартістю;
 - г) дисконтованою вартістю.

3. За якою оцінкою на дату складання балансу обліковуються поточні фінансові інвестиції?
 - а) справедливою вартістю;
 - б) собівартістю;
 - в) амортизованою собівартістю;
 - г) дисконтованою вартістю.

4. Вказати кореспонденцію рахунків: придбання короткострокових фінансових інвестицій в погашення дебіторської заборгованості

- а) Дт 35 – Кт 37
- б) Дт 35 – Кт 36
- в) Дт 311 – Кт 35
- г) немає правильної відповіді.

5. Вказати кореспонденцію рахунків: придбання короткострокових фінансових інвестицій як внеску в статутний капітал

- а) Дт 311 – Кт 46
- б) Дт 35 – Кт 37
- в) Дт 35 – Кт 46
- г) немає правильної відповіді.

6. Бухоблік наявності та руху поточних фінансових інвестицій ведеться на рахунку:

- а) 37;
- б) 35;
- в) 36;
- г) немає правильної відповіді.

7. За дебетом 35 рахунка відображається:

- а) зменшення їх вартості та вибуття
- б) придбання(надходження) еквівалентів грошових коштів та поточних фінансових інвестицій;
- в) всі відповіді вірні
- г) немає правильної відповіді.

8. За кредитом 35 рахунка відображається:

- а) зменшення їх вартості та вибуття
- б) придбання(надходження) еквівалентів грошових коштів та поточних фінансових інвестицій;
- в) всі відповіді вірні
- г) немає правильної відповіді

9. Рахунок 35 має такі субрахунки:

- а) 351 – «Еквіваленти грошових коштів»;
- б) 352 – «Інші поточні фінансові інвестиції»;
- в) відповіді а, б вірні»
- г) немає правильної відповіді.

10. Якщо інвестор здійснює контроль об'єкта інвестування, то облік придбаних ним акцій здійснюється:

в момент придбання на дату балансу

- а) за собівартістю; за справедливою вартістю;
- б) за амортизованою собівартістю; за справедливою вартістю;
- в) за собівартістю; за методом обліку участі в капіталі;
- г) за методом обліку участі в капіталі; за методом обліку участі в капіталі.

11. Якою проводкою відображають в обліку інвестора оголошені дивіденди, якщо інвестиції обліковуються за методом обліку участі в капіталі?

а) Дт 311 «Рахунки в банках»

Кт 721 «Доходи від інвестицій в асоційовані компанії»;

б) Дт 373 «Розрахунки за нарахованими дивідендами»

Кт 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»;

в) Дт 311 «Рахунки в банках»

Кт 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»;

г) Дт 373 «Розрахунки за нарахованими дивідендами»

Кт 721 «Доходи від інвестицій в асоційовані компанії».

12. При відображенні довгострокових фінансових інвестицій за методом обліку участі в капіталі дивіденди визнаються компанією–інвестором:

а) у момент їх оголошення та зменшують балансову вартість фінансових інвестицій;

б) у момент їх оголошення та збільшують балансову вартість фінансових інвестицій;

в) у момент їх сплати та не впливають на балансову вартість фінансових інвестицій;

г) у момент їх сплати та збільшують балансову вартість фінансових інвестицій.

Навчальні завдання

Завдання 12.1

Підприємство «Х» придбало 2000 акцій підприємства «У» на загальну суму 15000грн. Витрати, пов'язані з придбанням, становили 1250 грн. Зробити необхідні бухгалтерські проведення.

Завдання12.2

Підприємство «Х» отримало від підприємства «У» дивіденди у сумі 0,5 грн. на одну акцію. (Продовження завдання 12.1)

Зробити необхідні бухгалтерські проведення.

Задача 12.3

15.02.2018 р. компанія «Алекс» придбала звичайні акції компанії «Південь» на суму 150 000 грн. (5000 шт.). 30.03.18 р. компанія «Південь» виплатила дивіденди по 5 грн. на акцію. 31.12.2018 р. справедлива вартість акцій компанії «Південь» склала 28 грн. за акцію. 15.02.19 р. компанія «Південь» оголосила про зростання власного капіталу на 500 000 грн., а 15.03.19 р. виплатила дивіденди по 6 грн. на акцію.

Необхідно:

1. Відобразити в обліку інвестора ситуацію при умові, що компанія «Алекс» має в статутному капіталі компанії «Південь» 10%.

2. Відобразити в обліку інвестора наведену ситуацію при умові, що компанія «Алекс» має в статутному капіталі компанії «Південь» 40%.

Тема 13. ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Питання для обговорення

1. Завдання обліку фінансових результатів.
2. Облік додатково вкладеного капіталу.
3. Облік капіталу у дооцінках.
4. Облік коштів цільового призначення і цільових надходжень
5. Облік неоплаченого капіталу.
6. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).
10. Облік податку на прибуток.
11. Облік покриття збитків.
12. Облік резервного капіталу.
13. Облік фінансових результатів.
14. Облік цільового фінансування і цільових надходжень.
15. Обліку прибутку, використаного у звітному році.
16. Облік вилученого капіталу.
17. Поняття і призначення пайового капіталу.
18. Поняття і призначення статутного капіталу і завдання обліку.

Тестове завдання

1. Вид капіталу, сума якого визначається в установчих документах і підлягає обов'язковій реєстрації у Державному реєстрі господарюючих одиниць, – це:

- а) зареєстрований (пайовий) капітал;
- б) резервний;
- в) додатковий;
- г) нерозподілений прибуток.

2. Виділення паю члену кооперативу грошима відображається записом:

- а) Дт 402 – Кт 30, 31;
- б) Дт 443 – Кт 46;
- в) Дт30,31 – Кт 443;
- г) Дт 30,31 – Кт 412.

3. Запис Дт 10 Кт 42 має зміст:

- а) безоплатно отримано основні засоби;
- б) отримано внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу у вигляді основних засобів;
- в) оприбутковано основні засоби від постачальника;
- г) зменшено додатковий капітал на вартість ліквідованих основних засобів.

4. Різниця між продажною та номінальною вартістю первинно розміщених акцій акціонерних товариств обліковується у складі:

- а) додаткового капіталу;
- б) зареєстрованого (пайового) капіталу;
- в) резервного капіталу;
- г) пайового капіталу.

5. Сума коштів резервного капіталу, спрямована на покриття збитків звітного періоду в обліку відображається записом:

- а) Дт 43 – Кт442;
- б) Дт45 – Кт43;
- в) Дт442 – Кт43;
- г) Дт443 – Кт442.

6. Зменшення розміру зареєстрованого (пайового) капіталу на номінальну вартість анульованих акцій в обліку відображається записом:

- а) Дт40 – Кт45;
- б) Дт 45 – Кт 40;
- в) Дт40 – Кт46;
- г) Дт40 – Кт443.

7. Рахунок 42 «Додатковий капітал» не включає такий субрахунок:

- а) Емісійний дохід;
- б) Накопичені курсові різниці;
- в) Амортизація;
- г) Ваша відповідь.

8. Погашення заборгованості акціонерів із внесків до зареєстрованого капіталу грошовими коштами в обліку відображається записом:

- а) Дт31 – Кт46;
- б) Дт46 – Кт31;
- в) Дт31 – Кт40;
- г) Дт40 – Кт31.

9. Сума заборгованості власників (учасників) за внесками до зареєстрованого (пайового) капіталу – це:

- а) неоплачений капітал;
- б) вилучений капітал;
- в) резервний капітал;
- г) пайовий капітал

10. Відображено заборгованість учасників товариства по внесках до статутного капіталу:

- А) Дт40 – Кт46;
- Б) Дт46 – Кт40;
- В) Дт31 – Кт40;
- Г) Дт46 – Кт31;

Навчальні завдання

Завдання 13.1

Загальними зборами акціонерів ПАТ «Новий шлях» прийнято рішення про збільшення розміру статутного капіталу за рахунок додаткових внесків. Керівництвом Товариства зареєстровано інформацію про додаткову емісію та передоплату 120 000 акцій номінальною вартістю 1,50 грн. ПАТ «Новий шлях» отримало грошові кошти на поточний рахунок за продаж випущених акцій в кількості 120 000 акцій за ціною 1,80 грн.

Визначити бухгалтерські проведення з обліку збільшення зареєстрованого капіталу ПАТ «Новий шлях» за рахунок додаткових внесків засновників.

Завдання 13.2

Загальними зборами акціонерів ПАТ «Флора» прийнято рішення про нарахування дивідендів у сумі 320 000 грн., які спрямовуються на:

1. виплату акціонерам – 190 000 грн.;
2. збільшення розміру зареєстрованого капіталу товариства – 130 000 грн.

Визначити бухгалтерські проведення з обліку нарахування та реінвестування дивідендів на збільшення розміру зареєстрованого капіталу ПАТ «Флора»

Тема 14. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Питання для обговорення

1. Поняття, визнання, класифікація та оцінювання зобов'язань
2. Облік короткострокових кредитів банку
3. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями
4. Облік короткострокових векселів виданих
5. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками
6. Облік розрахунків з учасниками за нарахованими дивідендами
7. Облік розрахунків за іншими операціями
8. Облік забезпечення зобов'язань
9. Облік довгострокових кредитів банку
10. Облік зобов'язань за довгостроковими векселями виданими
11. Облік зобов'язань за облігаціями
12. Облік зобов'язань з фінансової оренди
13. Облік інших довгострокових зобов'язань

Тестове завдання

1. Запис Дт 631 Кт 621 має зміст:
 - а) видано короткостроковий вексель постачальнику в оплату за отримані ТМЦ;
 - б) одержано вексель від постачальника як компенсацію не доставки товару;
 - в) погашено раніше виданий вексель;
 - г) пред'явлено раніше отриманий вексель до оплати.
2. Облік короткострокових зобов'язань ведуть на рахунку:
 - а) 60
 - б) 73
 - в) 37.

3. Відносно балансу рахунок «Короткострокові позики»:

- а) Пасивний;
- б) Активний;
- в) Позабалансовий;
- г) Активно-пасивний.

4. Згідно з НП(С)БОП «Зобов'язання» забезпечення можуть створюватись:

- а) для відшкодування виплат відпусток;
- б) для відшкодування витрат майбутніх періодів;
- в) для покриття витрат незавершеного виробництва;
- г) для покриття збитків.

5. Для обліку розрахунків з постачальниками і підрядникам призначено регістр синтетичного обліку:

- а) журнал 3;
- б) реєстр 3.3;
- в) журнал-ордер 6;
- г) журнал-ордер 8.

6. Письмово оформлене боргове зобов'язання, що засвідчує безумовне грошове зобов'язання сплатити після настання строку певну суму грошей власнику наперу – це:

- а) вексель;
- б) облігація;
- в) акція;
- г) дериватив.

7. Переведення короткострокових позик у розряд довгострокових у зв'язку зі зміною умов кредитування в обліку відображається записом:

- а) Дт 60 – Кт 50;
- б) Дт 50 – Кт 60;
- в) Дт 50 – КТ т61;
- г) Дт 61 – Кт 50.

8. Видача вітчизняному постачальнику векселя в оплату за придбані ТМЦ в обліку оформлюється записом:

- а) Дт631 – Кт621;
- б) Дт35 – Кт51;
- в) Дт51 – Кт63;
- г) Дт51 – Кт61.

9. Нарахування податку на доходи фізичних осіб на дивіденди, отримані акціонерами в обліку відображається записом:

- а) Дт671 – Кт641;
- б) Дт641 – Кт671;
- в) Дт443 – Кт671.
- г) дивіденди ПДФО не оподатковуються.

10. Оплачено дивіденди готівкою:

- а) Дт661 – Кт301;
- б) Дт685 – Кт301;
- в) Дт671 – Кт301;
- г) інша відповідь.

11. На суму нарахованих відсотків за користування кредитом виконується запис:

- а) Дт951 – Кт684;
- б) Дт684 – Кт951;
- в) Дт60 – Кт311;
- г) Дт50 – Кт 611.

12. Запис Дт 501 Кт 611 має зміст:

- а) переведена частина заборгованості за довгостроковим кредитом до складу поточних зобов'язань;
- б) переведена частина поточних зобов'язань до складу довгострокових;
- в) сплачено довгостроковий кредит;
- г) пролонговано короткостроковий кредит.

13. Сума відсотків за користування кредитом в обліку визнається:

- а) фінансовими витратами;
- б) іншими операційними доходами;
- в) витратами майбутніх періодів;
- г) поточними зобов'язаннями.

14. Сума довгостроковою, кредиту, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати балансу вважається:

- а) поточним зобов'язанням;
- б) довгостроковим зобов'язанням;
- в) короткостроковим кредитом;
- г) поточною заборгованістю за довгостроковими зобов'язаннями.

15. Довгострокові зобов'язання для цілей відображення у звітності оцінюються:

- а) за теперішньою вартістю;
- б) за сумою погашення;
- в) за справедливою вартістю;
- г) за первісною вартістю.

16. Запис ДТ 51 КТ 50 має зміст:

- а) погашено за рахунок довгострокової позики довгострокові векселі видані;
- б) одержано довгострокові векселі для погашення довгострокової позики;
- в) пред'явлено до оплати короткостроковий вексель;
- г) проведено переоблік векселів виданих на термін більше одного року.

17. Облік довгострокових зобов'язань регламентується:

- а) П(С)БО 11;
- б) П(С)БО 10;
- в) П(С)БО 17;
- г) П(С)БО 15.

18. Для обліку операцій з довгостроковими векселями виданими застосовують рахунки:

- а) 51,209,08;
- б) 34, 209. 08;
- в) 62,29.08;
- г) 51.08.

19. Емісія довгострокових облігацій з премією в обліку відображається:

- а) ДТ31 – КТ 521 та 522;
- б) ДТ31 – КТ521;
- в) ДТ31 – КТ 521 та 714;
- г) ДТ31 та 95 – КТ521.

20. Отримання фінансової допомоги на зворотній основі в обліку відображається записом:

- а) ДТ30, 31 – КТ55;
- б) ДТ55 – КТ30, 31;
- в) ДТ 31 – КТ 313;
- г) ДТ31 – КТ69.

21. Ремітент – це:

- а) особа, власник переказного векселя;
- б) особа, що випустила простий вексель;
- в) особа, що забезпечує акцепт векселя;
- г) особа, що має заборгованість, забезпечену векселем.

22. Запис ДТ 641 КТ 531 має зміст:

- а) відображено податковий кредит на вартість об'єкта у фінансовій оренді;
- б) відображено податкове зобов'язання на вартість об'єкта у фінансовій оренді;
- в) відображено заборгованість з ПДВ;
- г) відображено борг перед бюджетом підприємства, що надає послуги з фінансового лізингу.

23. Нарахування відсотків за користування об'єктом фінансової оренди в обліку відображається:

- а) ДТ 95 – КТ 684;
- б) ДТ53 – КТ684;
- в) ДТ95 – КТ53;
- г) ДТ 53 – КТ 31.

24. Відображення частини поточної заборгованості з фінансової оренди в обліку відображається записом:

- а) ДТ53 – КТ61;
- б) ДТ61 – КТ53;
- в) ДТ 15 – КТ53;
- г) ДТ 10 – КТ53.

25. Якщо до закінчення договору фінансової оренди основних засобів залишається менше одного року, в обліку виконується запис:

- а) ДТ53 – КТ61;
- б) ДТ50 – КТ61;
- в) ДТ53 – КТ31;
- г) ДТ31 – КТ53.

26. Здійснення поточних фінансових інвестицій за рахунок довгострокових позик в обліку відображається записом:

- а) 35 – КТ 50;
- б) ДТ50 – КТ35;
- в) ДТ34 – КТ50;
- г) ДТ 313 – КТ50.

27. Одержані у фінансову оренду об'єкти основних засобів оприбутковуються записом:

- а) Дт 10 – Кт 63
- б) Дт15 – Кт53;
- в) Дт 10 – Кт46:

Навчальні завдання

Завдання 14.1

Підприємством отримано банківський кредит під 30 % річних у сумі 120000 грн. на 6 місяців. За дорученням підприємства сума кредиту відправлена банком у разі передплати за сировину на рахунок постачальника. Банківський кредит повернуто у строк, передбачений кредитним договором. Сума відсотків, сплачених підприємством банку за використання кредитом, складає 18000 грн.

Відобразити господарські операції у бухгалтерському обліку.

Завдання 14.2

ТзОВ «Сота» за даними супровідних документів постачальника оприбутковано сировину на загальну суму 76 080 грн., в тому числі ПДВ. У відповідності до умов договору Товариство має право на розрахункову знижку у розмірі 4 %, за умови погашення заборгованості протягом 10 банківських днів, від дати отримання сировини. Погашення заборгованості відбулося протягом встановленого терміну безготівковим шляхом.

Визначити бухгалтерські проведення з обліку розрахунків з постачальником.

Завдання 14.3

ТзОВ «Альянс» у січні 2011 року оприбутковано запаси від ПАТ «Вест» на суму 364 800 грн. (в тому числі ПДВ – 60 800 грн.). Відповідно до додаткової угоди ТзОВ «Альянс» видає постачальнику простий процентний вексель терміном на 13 місяців під 18 % річних, номінальною вартістю 364 800 грн.

Визначити бухгалтерські проведення з обліку операцій з відсотковим векселем

Тема 15. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Питання для обговорення

1. Назвіть склад звітності підприємств і вимоги до неї
2. Назвіть форми фінансової звітності і розкрийте їх зміст.

Тестове завдання

1. За термінами складання фінансова звітність поділяється на:
 - а) річну та квартальну;
 - б) повну та скорочену;
 - в) фінансову та управлінську;
 - г) внутрішню і зовнішню.

2. Скільки форм фінансової звітності подають малі підприємства:
 - а) 2;
 - б) 6;
 - в) 5;
 - г) 4.

3. При підсумуванні валюти Балансу основні засоби включаються:
 - а) за залишковою вартістю;
 - б) за первісною вартістю;
 - в) за сумою накопиченого зносу;
 - г) за купівельною вартістю.

4. При підсумуванні валюти Балансу дебіторська заборгованість включається за оцінкою:
 - а) за чистою реалізаційною вартістю;
 - б) за справедливою вартістю;
 - в) за сумою резерву сумнівних боргів;
 - г) за первісною вартістю.

5. Розрахунок чистого прибутку (збитку) проводиться у розділі Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід):

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3;
- г) 4.

6. Шляхом вирахування з доходу (виручки) від реалізації продукції відповідних податків і зборів, знижок визначається чистий дохід у:

- а) звіті про фінансові результати;
- б) балансі;
- в) звіті про рух грошових коштів;
- г) звіті про власний капітал.

7. У звіті про рух грошових коштів дані про накопичення й використання грошових коштів наводяться у розрізі:

- а) видів діяльності;
- б) рахунків обміну;
- в) матеріально-відповідальних осіб;
- г) кварталів.

Навчальні завдання

Завдання 15. 1

На основі інвентарних даних про залишки господарських засобів та джерел їх утворення скласти первісний баланс, журнал господарських операцій, відкрити рахунки синтетичного обліку, записати господарські операції по рахункам синтетичного обліку в схеми рахунків, підрахувати обороти всіх синтетичних рахунків в схемах рахунків, вивести залишки (сальдо) по синтетичним рахункам, скласти оборотно-сальдову відомість по синтетичним рахункам та баланс на кінець звітної періоду.

Зробити записи в регістрах бухгалтерського обліку (при журнальній формі обліку) та Головній книзі за всіма синтетичними рахунками.

Вихідні дані:

Таблиця 15.1 – Залишки по рахунках бухгалтерського обліку на 1 червня 20_ року. тис.грн.

Активи, зобов'язання та власний капітал підприємства	1 варіант	2 варіант
Основні засоби по первинній вартості	57374	41622
Знос основних засобів	29632	25689
Нематеріальні активи	1,5	116
Знос нематеріальних активів	0,5	53
Капітальні інвестиції	36	364
	1400	200
Заборгованість по єдиному соціальному внеску	152	73
Виробничі запаси	6205	7701
Незавершене виробництво	2089	120
Довгострокові фінансові інвестиції	8	4
Готова продукція	354	2107
Товари	34	72
Векселі одержані	59	84
Отримані від покупців аванси	853	1097
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1399	2290
Відстрочені податкові активи	–	999
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	102	2268
Векселі видані	1102	247
Інша поточна дебіторська заборгованість	1430	380
Попередня оплата постачальникам за товари, роботи, послуги	–	1164
Дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1110	702
Резерв сумнівних боргів	–	152
Заборгованість підприємства по нарахованих дивідендах	79	134
Поточний рахунок	45,5	428,5

Кінець таблиці 15.1

Витрати майбутніх періодів	–	27
Готівка	0,5	1,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	–5422	2198
Заборгованість з позабюджетних платежів	173	404
Резервний капітал	318	153
Залишок невикористаних сум у підзвітних осіб	21	12
Заборгованість по довгострокових кредитах банків	30	–
Заборгованість підприємства по нарахованих податках	728	174
Заборгованість постачальникам за товари, роботи, послуги	6061	1069
Статутний капітал	7554	610
Короткострокові кредити банків	–	2031
Додатковий капітал	27000	25603
Нарахована заробітна плата	608	575

Таблиця 15.2 – Господарські операції за червень, грн.

№	Зміст господарської операції	1 варіант	2 варіант
1	Надійшли від постачальника матеріали, в т.ч. ПДВ	14040,00	30720,00
	Примітка до операції 1: в кількості, кг	2600	3200
	по ціні за кг	5,40	9,60
2	Надійшов на підприємство рахунок транспортної організації за перевезення матеріалів, включаючи ПДВ	186,00	240,00
3	Нарахована заробітна плата експедитору за час супроводження придбаних матеріалів під час перевезення	45,00	84,00

Продовження таблиці 15.2

4	Здійснені нарахування на заробітну плату експедитора відповідно до чинного законодавства	?	?
5	Відображені витрати з розвантаження придбаних матеріалів, здійснені сторонньою організацією, включаючи ПДВ	25,50	48,60
	Примітка до 6 операціїб кількість продукції, що виробляється, шт.	1000	2750
7	Нарахована заробітна плата робітникам за виготовлення продукції	5127,00	8320,00
8	Здійснені нарахування на заробітну плату робітників за виготовлення продукції відповідно до законодавства	?	?
9	Нарахована амортизація виробничого обладнання	360,00	620,00
10	Списана вартість виробничих запасів, використаних на загальновиробничі потреби	80,00	95,00
11	Нарахована заробітна плата цеховому персоналу	2500,00	2200,00
12	Нараховано на заробітну плату цехового персоналу відповідно до законодавства	?	?
13	Нараховано Енергозбуту за використану енергію на виробничі потреби, включаючи ПДВ	387,00	240,00
14	Нараховано Міськводоконалу за воду, використану на виробничі потреби, включаючи ПДВ	96,00	108,00

Продовження таблиці 15.2

15	Списуються загальновиробничі витрати на витрати виробництва	?	?
16	Нараховано знос основних засобів адміністративного призначення	195,00	230,00
17	Нараховано Енергозбуту за використану електроенергію на адміністративні потреби, в т.ч. ПДВ	180,60	280,40
18	Нарахована зарплата адміністрації підприємства	2110,00	2380,00
19	Здійснені нарахування на заробітну плату адміністрації відповідно до законодавства	?	?
20	Списуються адміністративні витрати	?	?
21	Оприбуткована на склад готова продукція по фактичній собівартості в кількості, шт. (виробничу собівартість розрахувати)	980	1050
22	Відвантажена покупцям готова продукція в кількості, шт. Врахована виручка від реалізації продукції, включаючи ПДВ	800 ?	920 ?
23	Примітка до операції 22: для визначення виручки від реалізації: ціна за 1 шт. готової продукції (без ПДВ)	17,50	22,80
24	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ на реалізовану продукцію	?	?
25	Списується собівартість реалізованої продукції кількості, шт. (суму розрахувати)	800	920
26	Списується собівартість реалізованої продукції на фінансовий результат	?	?

Продовження таблиці 15.2

27	Списується дохід від реалізації продукції на фінансовий результат	?	?
28	Надійшли від покупця на поточний рахунок кошти за реалізовану продукцію	?	?
29	Реалізовані непотрібні для виробництва, придбані в поточному місяці матеріали в кількості, кг, врахована виручка від їх реалізації	60 ?	85 ?
30	Примітка до операції 29: ціна за 1 кг (включаючи ПДВ)	6,00	9,00
31	Нарахований ПДВ на реалізовані матеріали	?	?
32	Врахована собівартість реалізованих матеріалів	?	?
33	Списується собівартість реалізованих матеріалів на фінансовий результат	?	?
34	Списується дохід від реалізації матеріалів на фінансовий результат	?	?
35	Нарахована заробітна плата робітникам на збут продукції	140,00	65,00
36	Здійснені нарахування на зарплату робітників збуту продукції	?	?
37	Витрати на рекламу, здійснену сторонньою організацією з ПДВ	43,20	54,00
38	Витрати на відрядження, пов'язані зі збутом продукції	124	154
39	Списані витрати на збут на фінансові результати	?	?
40	Перераховано з поточного рахунка за енергію	?	?

Кінець таблиці 15.2

41	Перераховано з поточного рахунка Міськводоканалу	?	?
42	Нарахований податок на прибуток	?	?
43	Списується сума нарахованого податку на прибуток на фінансові результати	?	?
44	Відображений нерозподілений прибуток (непокриті збитки)	?	?

Завдання 15.2.

До даних термінів доберіть єдине правильне визначення серед тих, що наведені нижче.

1. Звіт про власний капітал.
2. Звіт про рух грошових коштів.
3. Звіт про фінансові результати .
4. Бухгалтерська звітність.
5. Бухгалтерський баланс.

Необхідно визначити:

а) фінансовий звіт, метою складання якого є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися в грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період;

б) фінансовий звіт, метою складання якого є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період;

в) фінансовий звіт, метою складання якого є розкриття інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду;

г) метод підсумкового узагальнення і одержання системи економічних показників господарської діяльності підприємства за звітний період;

д) метод узагальнення даних про склад майна суб'єкта діяльності за видами і джерелами утворення на певну дату в узагальненому вартісному вимірнику.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

Базова

1. Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік. 2-вид., перероб. і доп. [текст] Навч. посіб. / Н.В. Гудзь, П.Н. Денчук, Р.В. Романов. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 424 с.
2. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К., 2000.
3. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: 3-тє видання. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 608с.
4. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2006. – 659 с.
5. Мисака Г.В., Шарманська В.М. Бухгалтерський облік. Навч. пос.– К. : Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
6. Орлова В.К., Орлов М.С., Хома С.В. Фінансовий облік. – К: Центр учбової літератури, 2010. – 510с.
7. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник .– 2-ге вид. доповнене і перероблене. – К.: Алерта, 2007.– 954 с.
8. Ткаченко Н.М., Борович О.В., Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л., Фінансовий облік 2: Навч. посіб. – К.: Алерта, 2014. – 456 с.

Допоміжна

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. – Житомир: ЖГП, 2000.
2. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / За ред. М.В.Кужельного. – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2003. – 266 с.
3. С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, І.Ю. Кравченко, Г.А. Ямборко Фінансовий облік: Підручник. – К.: Лібра, 2005 р. – 976 с.
4. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посіб. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
5. Звітність підприємства [текст]: підручник. / [М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 570 с.

6. Очеретько Л.М. Формування обліково-інформаційного забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства / Л.М. Очеретько, М.О.Кончева // Сталий розвиток економіки.– 2015.– № 2 [27]. – с. 221-226

7. Очеретько Л.М. Удосконалення обліково-інформаційного забезпечення процесу управління власним капіталом підприємства / Л.М. Очеретько, М.Ю. Болюта // Сталий розвиток економіки. – 2016.– № 3 [32]. – с. 150-156.

8. Очеретько Л.М. Удосконалення документального відображення операцій з капітальними інвестиціями / Л.М. Очеретько, О.О. Сімановська// Сталий розвиток економіки. – 2016. – № 4 [33]. – с. 125-132.

9. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000.

10. Сопко В.В., Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу. – К., 2000.

11. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 444 с.

Інформаційні ресурси

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс].

Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO.aspx>